

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy ivon és az egyleti tagoknak ingyen küldeték meg.

Nem tagok egész évre 2 forinttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hírletési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Aron, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
felelős szerkesztő: **Szabó Sámuel.**

Tartalom: Beszélgetés az új erdőtörvényről. e. s. — Mikor kaszáljunk? — A Hutterféle méhkasok. Szentgyörgyi Lajos. — Még valami a mételeykőről. Pethő György. — Pályázat erdész-állomásokra. — A kolozsvári löversenyek: első nap. — Szerkesztői üzenet. — Egyveleg. — Értesítés az állati betegségekről. — Vidéki gazd. tudósítások: Felső-Rákos, Ó-Rodna. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak — Hirdetések. —

Beszélgetés az új erdőtörvényről.

IV. *)

Az első czimtárgya és felosztása fejezetekre. Az I. fejezet eleje a véderdőkrol.

Erdész Az új erdőtörvény első czime szól tehát az erdők fenntartásáról. Lássuk, mely rendelkezésekkel kívánta elérni e fontos czélt a törvényhozás? Vannak példák, a Németbirodalom némely tartományában, hogy minden erdő, még a tisztán magánbirtok is állami felügyelet alatt áll, még pedig oly szorosan, hogy az állam hagyja jóvá a gazdálkodási tervet és ellenőrzi annak pontos megtartását. A mi törvényhozásunk nem tartotta kivihetőnek, ezen állami felügyeletnek minden magánerdőre való kiterjesztését.

Biró Hiszen az jóformán lehetetlen is lett volna, annyi ezer meg ezer, nagyobb-kisebb, néha apró-cseprő erdőbirtok gazdálkodását meghatározni és vezetni. Mekkora hivatalnokisereg kellett volna ahhoz! Mennyi pénz ennek fenntartására! Aztán milyen akadály lenne az a józanul és helyesen gazdálkodni akaró és tudós birtokosra nézve, a kinek gazdálkodásában előbb minden ujjtást bejelenteni és a válaszra ki tudja meddig várakoznia kellett volna! . .

Erdész Fen van tartva azonban a felügyelet oly magán erdőknél, melyek elpusztulása által szomszédos területek (erdő, mező, kertek) növényzete vagy talaja, — egyáltalában termőképességük — veszélyeztetve lenne. Ezen erdők véderdőknek nevezetnek. Csak a hegyi véderdőkre nézve mondja ki a

törvény, hogy általában a kormány által jóvá hagyott gazdasági terv szerént kell azokat kezelni; más jogilag korlátlan magánbirtokra csak bizonyos megszorításokat alkalmaz.

A magyar birodalom 14 millió holdat meghaladó erdőterületének mintegy felét olyan erdőbirtoknak vehetjük, a mely vagy az állam közvetlen birtokában van, vagy pedig oly természetű birtok, melynek kezelését bizonyos tekintetben meg szabni és ellenőrizni a kormánynak nem csak joga van, hanem kötelessége is. Ilyenek a törvényhatóságok, községek, egyházi testületek és egyházi személyek, a hitbizományok és közbirtokosságok erdei. A kormánynak ezek kezelésére való befolyása igen hatalmas eszköz lesz, az erdészeti viszonyok czélszerű szabályozására nézve.

Ez okból az erdőtörvény első czime következő fejezetekre oszlik:

I. fejezet: Általános határozatok.

II. fejezet: Különös határozatok az állam, a törvényhatóságok, a községek, az egyházi testületek és egyházi személyek, az alapítványok, a hitbizományok és közbirtokosságok erdeiről.

III. fejezet: Az erdőrendészeti hatóságokról és közegekről.

IV. fejezet: Az erdőbirtokosok által saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokról.

V. fejezet: A hatóságokról, az illetékségről és eljárásról, az erdőbirtokosok által saját erdeikben elkövetett erdőrendészeti áthágásokra nézve.

Az I. fejezet, mely általánosan minden erdőre vonatkozik, magában foglalja azon szabályokat, melyek az erdők fennmaradását a helytelen gazdálkodással szemben biztosítják; valamint azokat is, melyek a természet részéről jövő nagyobb csapásokat, u. m. erdőégést és rovarkárokat megakadályozni és megszüntetni igyekeznek s végre csekélyebb községi adó által kívánja előmozdítani az erdők rendszeres kezelését.

*) Lásd „Erdélyi Gazd.” 19, 20, 23.

A véderdőről a törvény 2. §-sa azt mondja: „Azon erdőkben vagy erdőrészekben, melyek magasabb hegyek kőgörgöttegjein, havasok fensíkjaiban vagy hegytetőkön és gerinczeiken, meredek hegyoldalokon és ezek lejtőin, hegyomlások, kő- vagy hógörgöttegek és vízmosások támadásának és terjedésének megakadályozására szolgálnak, vagy a melyek elpusztulása folytán alantabb fekvő területek termőképessége vagy közlekedési utak biztonsága veszélyeztetnék, vagy szélvészek rombolásának út nyitnának — az irtás és tarvágás tiltatik.“

Biró Mit értsünk a „magasabb hegyek kőgörgöttegei“ alatt?

Erdész Amint a patakoknak és sebesebb folyóknak, pl. az Aranyos folyónak feukét kerekdedre kopott kavics borítja, melyet görgöttegnek is neveznek, úgy 1000 méternél magasabb hegyek tetején és oldalán is fordulhatnak elő ify görgötteg kövek.

De nem csak ilyen görgötteget kell érteni a törvény fennebbi szavai alatt, hanem általában azon roppant kőhalmazokat, melyek gyakran nagy területeket borítanak a hegyek tetején és oldalain, fának, bokornak, de még csak fűnek sem adván lakást; mert a mindent megtermékenyítő eső a kövek közt nyomtalanul vész el s a száraz köveket nem borítja be a növényzet ékes szőnyege, hanem sivár, kopasz marad az, hogy századokig, tán ezredékig ijesztő példája maradjon az erdőpusztításnak.

Századok, ezredék alatt azonban e földnek ilyen sebeit is behegeszti a természet lassanként. Nedvesebb évek sora jön, a köveken megtelepedett zuzmók korhadékán mohok telepednek meg; elzárják a kövek közeit, a moha pokrócz, mint vastag bársony szőnyeg lepi el a kőromladványt; felfogja az esőt, mint a szivacs, a sziklarom mélyébe csak a fölösleget bocsátva, a megvastagodott alsó rétegeiben korhadék földdé változott moharétegben már nyír, rekettye, nyár, fenyvek s más oly bokrok és fák magvai akadnak meg, melyeket a szél messze elvisz; sok magot a madarak is raknak le ürületeikkel, s így végre bokros és erdős hely lesz a kőromladványon.

De ez egy ezredév munkája, melyet a botor ember az erdők kíméletlen levágása által, néhány év alatt tönkre tehet. A kőromladvány gyakran hegyek oldalát lepi el s ha erdő által megkötve nincs, egy ökölnyi kő legurulása elegendő, hogy sok kőből követ megmozdítson s ha a völgyben alatta emberek, vagy marhák járnak, azokra veszedelmessé válják. Ilyen például: az ismert köfolyás a Tordahasadékában s egyebütt is sok helyt.

Biró Hát a hógörgöttegek alatt mit kell érteni?

Erdész Havasi legelőkön, melyek magas hegyek lapos tetőin; tágas gerincein terülnek el: folytonos legeltetés és a pásztorok fejszéje és tüze csak a sima pászit megmaradásának kedvez, kőrök, bokrok, fák eltűnnek a területről. A tetőkről fennt menedékes, alább meredekebb teknők, völgyecskék haladnak lefelé, melyekben a hó, a hosszú télen át, több méter magaságra felhalmozódik. Tavasszal beáll a hóolvadás; a roppant hórétegek alatt a pászit és talaj általában megsikrosodik, sőt patak foly le a pászit felületen! A sok száz ezer mázsa hó elveszti

szilárd alapját és kezd a pászitos teknőlejtőn lecsuszni, mind nagyobb és nagyobb sebességgel, követ, sárt sodorva magával gyorsan eléri a meredekebb oldalakon a bokros, erdős helyet! De gyorsasága és ereje oly nagy, hogy emeletes házakat is elsodorna! Miként állhatnának meg előtte az erdők! Elsodorja magával azokat is; a fákat tövüknél, mintha ollóval vágnák le s ezekkel együtt az alantabb fekvő mezőket s épületeket is pusztító árjába temeti; a patakok medrét gáttal torlaszolja el stb. Ilyen egy nagy hógörgötteg (lavina) a magas hegységben, a havasos helyeken. Ha azonban a havasi legelők csak a lapos területekre terjednek ki; a meredekebb lejtőket pedig erdők foglalják el, akkor a hócsuszamlások keletkezése meg van akadályozva; mert az ezer meg ezer fa és cziher keresztül szegzi, megfogja, megköti a hóréteget s annak esze ágába se jut megindulni.

A mint a hócsuszamlások erednek, úgy keletkeznek a föld- vagy hegy-csuszamlások is, csak hogy itt rendszeren egy vizet át nem bocsátó (agyag) réteg felülete ázik meg hosszas esőzés vagy hóviz által s a felette való réteg alapja elveszti szilárdságát és saját súlya alatt lecsuszamlik.

Ha a csuszamlásra hajlandó földréteg nem vastag, úgy hogy a fák gyökerei keresztül járnak, akkor ily helyeken a föld csuszamlást is meggátolják.

A leirt véderdőkben a tarvágást és az irtást a törvény általában megtiltja (4. 5. 6. §.)

Biró Hisz az irtást jól értjük mi falusiak, de nem tudom mit kell érteni tarvágás alatt.

Erdész Ha az erdőt egy szálíg levágjuk egy huzamban, az a tarvágás. De másféle vágás is van. Ha a fákat csak egyenként itt-ott, a hol legvénebbeket találunk, szedjük ki; de úgy, hogy folytonosan maradjon mindenféle koru s így minden évre érék meg néhány a használatra, érijen el illő vastagságot épületfának, mi alatt a hézagokat az öreg fák magvaikkal bevetik: ez nevezetik szállaló vágásnak. A vágásnak ezen módja oly hegységi véderdőkben, melyek felújítása igen nehéz s ha hócsuszamlásokat kell meggátolni, vagy kőromladványon állnak, legmegfelelőbb s gyakran csakis ez alkalmazható.

Még meg kell említenem itt az ugynevezett fokozatos vetővágást, midőn a szál vagy lábas erdőben a fákat több éven át, lassanként gyéritve, vágatjuk ki, hogy a fennmaradóknak idejük legyen magvaikkal a földet bevetni s a fiatal növénykéket gyomtól, fagytól, szárazságtól védelmezni. Ha e hivatásuknak megfeleltek s a kis csemeték már elég erősek, akkor aztán a fenntartó, u. n. mag- vagy anyafákat is levágatjuk. *)

A mely véderdőkben a fokozatos vetővágás útján megtelepedett fiatalos képes a kívánt védelmet biztosítani, ott a vágás ezen módja is helyén van.

A véderdők felvételét a fölmivelés, - ipar- és kereskedelmiügyi m. kir. ministerium fogja a tulajdonos és közigazgatási bizottság meghalgtásával, lehetőleg a jelen törvény kihirdeté-

*) Erről bővebb felvilágosítást nyújt Illés erdőtenyésztés-tana. Második kiadás 1879. Eggenberger könyvtárusnál Budapeston Ára 2 frt.

se napjától öt év alatt (1879. június 14-étől számítva az öt évet) eszközölni. Ha az ilyen véderdők részletenként ki lesznek jelölve, ezeket kihirdetik s ezen időtől kezdve az ilyen erdők teljes adómentességben, vagy a viszonyokhoz képest adókedvezményben részesülnek.

Biró Hiszen akkor minden birtokosnak érdekében áll, hogy mennél több erdejét vétesse be a véderdők közé!

Erdész Azon erdőbirtokosoknak, kik nem akarják a törvényt kijátszani, minden esetre érdekökben áll, hogy a birtokukban lévő valódi véderdőket, mint ilyeneket vétessek fel. De ha oly erdőt akarna valaki véderdőnek felvételni, a mely természeténél fogva nem tartozik oda és szabadabban kezelhető, megeshetnék, hogy a törvény által szabott korlátok több kárt és kellemlenséget okoznának a birtokosnak az elért adókedvezményénél. Mert az adókedvezmény, vagy éppen adóelengedés csak oly arányban fog kimondatni, a melyben a birtok jövedelmei a gazdaságnak törvényszabta korlátozása által esökkenni fognak.

A kérdéses hogyi véderdők használásának, különösen vágása és felújításának módját, a birtokosok által előterjesztett javaslat alapján, az erdőfelügyelő és a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi minister határozza meg. (3. §.)

Biró Ki lesz azaz erdőfelügyelő?

Erdész Ez lesz a megyékben a kormánynak azon erdészeti tisztviselője, ki a törvény végrehajtásához szükséges erdészeti intézkedéseket megteszi és a törvénynek minden irányban való megtartását ellenőrzi.

Az első czim I. fejezetének többi részét jövő beszélgetésünk alkalmára halasztom.

(Folytatása köv.)

e. — s.

Mikor kaszáljunk?

Általános nézet, hogy a fűvek kaszálásának legcélszerűbb ideje akkor van, midőn azok teljes virágzás stadiumába léptek és ezen állítást azzal akarják bebizonyítani, hogy a legnagyobb termés éppen ekkor van egyesülve a legjobb minőséggel. Hogy ezen állításnak feltétlen jogosultsága volna: tagadom, s e kis cikkemnek nincs más czélja, mint egy másik a növény-élettanra alapított s a gyakorlat által is igazolt nézet figyelembe ajánlása.

Véleményem szerint — legcélszerűbb a kaszálás virágzás előtt, midőn a növények által átszajátított tápláló anyagok az állatokra nézve leginkább megemészthető s így felhasználható állapotban vannak. Ugyanis: a növényi-élettan bizonyítja, hogy a növény a virágzás beálltával, a felvett és meggyűjtött tápszerek összegét virágzatának, magjának fejlesztésére fordítja. És így azalatt, míg hasztalan idővesztegetéssel a virágzást várjuk, tápértékéből a növény igen sokat veszít.

Tagadhatatlanul igaz azonban, hogy a szénatermés a virágzás tetőpontján a legnagyobb, ámde az így előállott hozam nagysága nem pótolja a kivirágzás alatt szenvedett érték-vesztéséget.

A virágzaskor kaszálók szerint: a virágzás előtti kaszált

fű a szárítás alatt sulyából igen sokat veszít; ámde feledik hogy virágzás után, vagy a virágfejlődés legmagasabb fokán levágtott fűvek kaszálása után a suly vesztesége nem is lehet oly szembetűnő nagy, mert még kaszálás előtt lábon állva elveszítették annak jelentékeny részét. Hogy ezen értékvesztés meggátolása a széna szárításnál miként eszközölhető? fenntartom magamnak alkalmilag róla szólni.

A virágzást el nem ért s ily állapotban lekaszált fűvek sulya, a teljes virágzásban kaszáltakéhoz képest circa $\frac{1}{4}$ részszel kevesebb ugyan, de az ilyen rétek másod sarjadzása aztán sokkal gyorsabb és erőteljesebb; mert a gyökerek a sarjadzásra több tápot tudnak nyújtani s a kaszálás korábban esvén, a nyar tikkasztó leve előtt megnőnek, megbokrosodnak és két, sőt háromszor annyi sarjut növelnek, mint a régi módszer szerint később kaszált területek. Sőt nem ritka eset, hogy harmadik kaszálást is tétethetünk, melynek mennyisége felér a később kaszáltak sarjujával.

Állítani merem, hogy a virágzás előtt kaszált fű mennyiségének kevesebb voltát kiegyenlíti minőségének jóságával? A kérdést ez dönti el: melyik tetszik? több rosszabb, vagy kevesebb jobb?*)

Egy monostori.

A Hutterféle méhkasok.

Körülbelül 8 éve, hogy a Hutterféle méhkasok erdélyi gazd. egyletünk ajánlata következtében, az illető nagyméltóságú ministerium által — innen Kolozsvárról — 200-nál több példányban Erdély hazarészi néptanítóinknak szétküldettek.

Bámulatos volt látni, miként özönlöltek a néptanító urak, hogy e kasokból nyerhessenek.

Nem is történt egyetlen folyamodóval is, hogy 1—2 ilyen ajándék között ne kapott volna gyakorlati megkísérlés céljából.

Hogy ez újított, a közönséges eredeti méhészetről a mű-méhészetre áthidaló kasok mennyire bizonyultak czélszerűeknek, arról teljes meggyőződést szerezhettek azok, kik a föltaláló Hutter bácsi kolozsvári igen ügyesen kezelt méhtelepén megfordultak, vagy a kik azokat saját körükben a maga módja szerint megpróbálták.

Történtek ugyanekedben — tudomásunk szerint — furcsa applikációk, — olyan kezelési fogások egyesek részéről, melyek nevetségessé tették az új méhlakot, vagy helyesebben szólva az illető „méhészt”. Ugyanis megtörtént, hogy a valódi méhlik helyett, annak tetejére szolgáló méztár-ládikóba fogták a rajt, melyben tulajdonképp egy jókora raj meg sem fér s csak később alkalmazták aztán alája magát a valódi kast.

Nem csuda különben, hogy ilyen s ehhez hasonló balfogások történtek, mert hisz meglehet szépen írni s még értetni is egyetmást elméletileg; de gyakorlatilag kivinni ilyen szerű dolgokat csak úgy lehet teljes biztonsággal, ha azt természetben szemléltethetjük, illetőleg szemléljük.

*) Bizonyítékul még bővebb kísérleti és takarmányozási adatok szükségesek. Szerk.

A kik még nem bírnának tudomással e kasok milyen volta felől, azok érdekében itt — brevimanu — közlöm, hasznos szolgálatot vélvén tenni ez által méhészeti iparunknak.

A kas egyszerű régi fűz vessző vagy venyige paraszt kas alak, azon különbséggel, hogy csúp helyett — egy körülbelül 18—20 cmnyi átmérőjű kerek fenyődeszka tetőben végződik, melyben 2—3 két cmnyi széles 8—10 cmnyi hosszú vésett lyuk van, — mely lyukak följáróul szolgálnak az igazi méztár ládikóba.

A ládikó 25 cm. hosszúsága, 18 cm. szélességű és magassága, melybe számszerint 6 teljesen be illő lépket — ráma — helyeztetik és pedig, hogy annál hibátlanabban kezdjék a méhek a munkát, egy kis vékony lép darabot ragasztunk mindannyi keret felső feléhez, melyet nagy gyorsasággal folytatnak drága kis bogaraink.

Az a panasz merült fel némelyek részéről, hogy a méhek nem szeretnek a ládikóba dolgozni, nem akarnak fölmenni belé.

Ezen oly módon segíthetünk, ha t. i. a középbe eső rámán oly hosszúságban hagyjuk a betett lépet, hogy az egészen leérjen a kas felső nyílásáig, melyen a fel és lejárást megkedveltetjük méheinkkel.

Természetesen a rajt mindig a vesszőkasba fogjuk s csak akkor applicáljuk rá a ládikót, mikor a mezőn dús a méhlegelő. Mely ládikót egy jó népes család 2—3-szor is képes megtölteni a legfinomabb tiszta mézzel, melynek minden egyes darabja igen jó áron árusítható el.

Főképp jó meddő kasoknál s korai első rajoknál használhatók nagy sikerrel a jelzett Hutterféle kasok, melyek könnyen csinálhatók s még könnyebben kezelhetők.

Készítési módjuk épen az, mi a más vesszőkasoké, azon különbséggel, miszerint ezeknél az ugynevezett kasbordák vége a kerek tető deszkába erősítettnek bele.

Itt nálunk nagy mennyiségben készítettnek úgy a kasok, mint ládikóik.

Őszfelé, ha a mézelésnek vége van, a ládák leszedetnek a kasokról s oda illő vékony deszkával, a följáró jukak bezáratván, készítettnek a betelelésre.

Most a rajzás kezdetével szükségesnek vélvén a fennebieket, igen tisztelt olvasóink becses figyelmébe melegen ajánlani, — egyebekre szintén készséggel állunk szolgálatukra.

Kolozsvártt.

Szentgyörgyi Lajos.

Még valami a mételeykórról.

Midőn ezen becses lap 7. és 8. számaiban nagy érdekléssel olvasott „A mételeykór és gyógykezelése“ című cikk után pár szót emelni bátorkodom, teszem azt, mert az 1878 és 79 években alkalmam nyílt ezen kórral bővebben megismerkedni és tapasztalni ezen betegség nagymérvű pusztítását.

Megvagyok győződve, hogy ha tapasztalati okulásainkat minél többen közzétesszük: egymásnak és a gazdasági ügynek hasznosat cselekszünk.

Az 1878 év utolján a mételeykór már több helyt kezdő szorványosan fellépni; sőt ösmerünk vidékeket: Szathmármegyey „Avas“ járása, hol mintegy husz község juhállományában

oly nagy mérvben pusztíta, hogy a 10—30%-li egyelőre megkímélt állatokat, jónak tarták a gazdák levágás és eladás által értékesíteni.

Jött az 1879. sokat ígérő és keveset adó év s szükmarku adományaiában több vala a rossz, mint a jó. Pándora szelenczéből bőven árasztá a mételeyférget, nem hagyva feun annak kipusztítására az egy jót sem: a reményt. Hol eddig nem, vagy csak szorványosan pusztíta, megdöbentő mértékben szedé áldozatait és itt igazolásunkul a tények hosszú sorát adhatnók; de csak párra szoritkozzuk: **a.** uradalom növendékmarhaállományából 85%-li, **b.** uradalom juhászatából 50%-li, **c.** mezőváros szarvasmarháiból 40%-li és végül **d.** uradalom sertésnyájából 20%-li hullott el idáig mételeykórban.

Ily nagymérvű pusztulás miatt általánossá vált rémület közben, megkísérlettünk minden segítő eszközt s mint vízbeülő a szalmaszállhoz is kapkod — az oly paraszt gyógymódtól sem rettenénk vissza, mely előleges meggyőződésünk szerint is inkább árt, mint használ, az eredmény: semmi vagy kevés vala. Az eredménytelen gyógymódok légióit mellőzve, hasznosítható tapasztalatunkat az alábbiakban adjuk.

— Ha állataink bádjatsága, beteges kinézése, étvágytalansága, napról-napra látható lesóványodása stb. gyanut kelt, ne sajnáljunk egyet levágni s felboncsolva a baj okáról meggyőződést szerezni — legrosszabb esetben az első elhullottuál okvetlen megejtendő a boncsolás, mert a földolog a bajt csirájában elfojtani — és hagyjanuk tényé vált s állatainkat eladás vagy levágás által értékesíteni nem áll hatalmunkban (kis gazdák, kisebb létszámmal tehetik):

igyekezzünk állatainkat vizenyős legelőtől megóvni; berekedés után nedves helyeken nőtt vagy állataiban poros és romlott takarmányt mellőzzük — e helyett száraz dombos legelőt, vagy romlatlan tápdus takarmányt adva;

mételeykóros állatállományunkból válasszuk ki az alját, az egészségeseknek látszóktól és mindannyiát erőteljes takarmányozásban részesítsük, — különösen gondot fordítsunk a kimustráltakra s ha az egész nyáját nem is, de ezeket el ne mulasszuk abrakolni;

említett két óv és hasonszenvi gyógymód sikerét hathatósan mozdítjuk elő, ha a reudes sóanyagot megkészszeresszük és a mellett oly gyógyszereket vesszünk igénybe, melyek a gyomorra izgatón és erősítően, a véredényrendszerre ébresztőleg, az ope és vizellet elválasztást előmozdítóan s végül a nyák és vérvizenyő elválasztására csökkentően hatnak; ilyenek: általában a keserű-, fűszeres-, égvényes-, olajos-, illó, ébresztőleg ható gyógyanyagok és a vas készítmények, melyeknek igen kitűnő összetételét Sz. A. ur, már közölte ezen lap 8 számában; ahoz megjegyezni csak azt véljük, hogy az ott leirt adag juh és sertésnek megfelelő, szarvasmarha és lónak azt még egyszer adhatjuk.

Ha a mételeykórt kellő időben észre vesszük és a röviden ismertetett óvszabályokat és gyógymódot szigorral alkalmazzuk, a döglési százalék tetemesen leszáll.

Azok kedvéért, kik a fennebiekben kételkednének vagy a kellő áldozattól visszariadnának, egy megtörtént esetet közölök:

Két szomszéd birtokossal, kiknek egyfajú juhaik egyenlő legelőn nyaraltak, történt: mindkét nyáj métegykört kapott s míg az egyik birtokos szokott egykedvűséggel nem sokat adva a bajra, erszényét zárva tartá s állatait silány takarmányozásban részesíté berekedés után is — alig kísértve meg valamely gyógy-módot — rövid két hó alatt juhainak 50%-l-ija hullott el; míg a másik birtokos, e sorok írójának fenn közölt tanácsát követve, nem sajnálta a jó szénát, lóherét és abrakot — bár ez utóbbi készpénzen vette — a leirt gyógyszerek képesében kellő mennyiségben adagolni, ennél a döglési százalék csak 8%-l-ira ment. Tehát amaz arany mondat igazsága itt is teljesült: „ki mint vet, úgy arat“!

Ha a t. gazda közönséget érdekli, jövőre közleni szándékozom azon tapasztalataimat, melyeket az oly ritka s e r t é s métegykört nál szereztem. *)

Pethő György,
gazdatiszt.

Pályázat erdész-állomásokra.

A földmivelési ministerium 13922. sz. a. következő pályázatot írta ki: A Bosznia és Hercegovinában ideiglenesen szervezett erdészeti szolgálat érdekében 14 erdészeti állomás évi 900 frt fizetés 100 frt lakpénz és 400 frt utiátalánnyal, 6 erdész-gyakornoki állomás 600 frt adjutummal, 18 I. oszt. erdőőri 600 frt fizetés és 150 frt utiátalánnyal és végre 6 II. oszt. erdőőri állomás évi 500 frt fizetés és 150 frt utiátalánnyal lett rendszeresítve.

Ezen állomások elnyeréséért folyamodhat minden okleveles erdész, ki a gyakorlatban eltöltött szolgálatáról és a kellő jó minősítvényvel bír.

A folyamodványok az életkort előtűntető és az erdészeti oklevél, valamint a gyakorlati szolgálatról nyert bizonyítványokkal felszerelve f. é. július hó 1-ig a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumhoz küldendők be.

Budapest, 1880. június hó 9-én.

A kolozsvári lóversenyek sorozata.

1880. szeptember 17-én és 19-én.

Első nap: péntek, szeptember 17-én.

I. Erdélyi díj 1200 frt. Aláírási díj. Futhat minden erdélyi birtokos bona fide tulajdonát képező félvér háta vagy vadász ló, mely egy év óta nyilvános idomító intézetben nem volt. Távolság 9000 meter. Teher: 4 évesre 70., 5 évesre 74 klg.; kanczára 1½, erdélyi, mén vagy kancza ivadéka 3, mindkettőre 5 klgmmal kevesebb. Nem Erdélyben született lóra 4 klgmmal több. Erdélyen kívül idomított lóra még négy klgmmal több. E díj egyszeri nyerőjére 2½, többszöri nyerőjére 4 klgmmal több, de nem halmozva. A nyertes 800 frtért árverés útján eladó. Ha 800 frtnál drágább a ló, minden 100 frt után 1 klgmmal többet, ha 800 frtnál olcsóbb, minden 100 frt után 1 klgmmal kevesebbet visz. Kikiáltási ár a bejelentett ár; a többlet oszlik a díjra aláírók között; az árverésen csakis

*) Szívesen vesszük.

Szerk.

az ilyenek vehetnek részt. Tét 25 frt. f. v. f. Nyeremény 1000 frt az első, 200 frt a 2-ik lónak; a 3-ik ló a tételeket kapja 100 frt erejéig; a 4-ik ló, ha 4 lónál több van nevezve, tételét menti. A netaláni többlet a díj tökéjéhez csatolódik. Urlovarok. Nevezés augusztus 10-ike déli 12 órig. Legalább négy lónak kell nevezve lenni, vagy nincs fűtés.

II. Másodosztályú államdíj 3000 franc. Futhat minden állandóan Erdélyben lakó tulajdonos bona fide birtokában levő, Erdélyben elletett mén vagy kancza. Távolság 3216 met. Teher 3 évesre 55½, 4 év. 65, 5 éves és idősebbre 68½ klg. Kanczára 1½ klgmmal kevesebb. Erdélyi mén vagy kancza ivadéka 2½ klgmmal, mindkettőjére 4 klgmmal kevesebb. Egy 1200 frt értékű díj nyerőjére 3, két ily, vagy egy 2500 frt értékű díj nyerőjére 5 klgmmal több, de nem halmozva. Erdélyen kívül idomított lóra még 4 klgmmal több. Tét 100 frt, fele bánat; egy hóval a verseny előtt bejelentve 25 frt. A tét- és bánat-összeg fele az 1-ső, fele a 2-ik lóé. Nevezés július 20. déli 12 óráig bezárólag.

III. Hölgyek díja. Tiszteletdíj. Futhat minden ló. Táv. 2000 met. Teh. 3 év. 65, 4 év. 72, 5 év. és id. 75 klgm., ménre 1½, telivérre 2½ klgmmal több. Lóra, mely futás végett gyepen meg nem jelent, 5 klgmmal kevesebb; lóra, mely már díjat nyert, 5 klgmmal több. Erdélyi mén, vagy kancza ivadéka 2½ klgm., mindkettőjére 4 klgmmal kevesebb. Erdélyen kívül idomított lóra 4 klgmmal több. Nem Erdélyben elletett lóra még 7 klgmmal több. Urlovarok. Tét 25 frt f. v. f. — Tételek felét az 1-ső, felét a 2-ik ló kapja. Nevezés Sept. 10. déli 12 óráig.

IV. Polgár díj. Aláírási díj. Adva több kolozsvári polgár által és 100 frt Kolozsvár szab. kir. város részéről. Futhat minden állandóan Kolozsvárt lakó kolozsvári polgár birtokában levő ló. Tenyésztők kizárva. Táv. 2000 met. Teher kiegyenlítés nélkül. Tét 10 frt, fele bánat. Tét és bánatokat a 2-ik ló nyeri. Legalább 3 különböző tulajdonos lovának kell futni; különben a díj nem adatik ki. Nevezés: Sept. 10 déli 12 óráig.

V. Lovaglók egyletének akadály versenye. 300 frt készpénzben az első lónak, tét- és bánatösszeg a 2-ik lónak. Nyitva minden országbeli és mindenkoru lovagnak, melyek Lovaglók egyleti tag tulajdonai és melyek legalább 3 hó alatt 500 forint értékű gát- vagy akadályversenyben nem indultak. Lovasok csak egyleti tagok lehetnek, egyenruhában vagy színekben. Távolság körülbelül 4000 met., jó vadász talaj. Teher 75 klgm., 4 év. 3 klgmmal kevesebb. Telivér 3 klgm., külföldi lóra még 4 klgmmal több. Lóra, mely még akadályverseny-díjt nem nyert, 3 klgm kevesebb, mely egy 500 frtos díjt nyert, 2½ klgm., mely 1000 frtos, 5 klgm., mely ezen felül 1500 frtig nyert, 8 klgmmal több. 1500 frtos, vagy ennél nagyobb díj nyertese ki van zárva. — Tét 10 frt f. v. f. Nevezés Sept. 4-én déli 12 óráig lovaregyleti titkár Bartha Lajosnál főtér 2 szám.

A lovaregylet megbízásából:

Bartha Lajos,
egyleti titkár.

(Folyt. következik.)

Szerkesztői üzenet.

B. M. urnak Kováczházán. — A levelet lapunk zártakor vettük; jövő számban adjuk. —

Egyveleg.

A káposzta védelmére a galagonya lepke hernyója (*Pieris crataegi*) ellen, ültessünk közibe kenderet. Vannak évek, midőn a káposzta-hernyó oly nagy mennyiségben lép fel, hogy leszedése csaknem lehetetlen, vagy a ráfordított költséget, fáradságot ki nem fizetné. Pár év óta próbálom azon már régebben ajánlt védiintézkedést, hogy a káposztásba kenderet vessünk, ültessünk, igen jó eredménnyel. A kender szagjától, mint látszik magok a tojás-rakó lepkék is irtoznak s ez a szag távol tartja őket. A kender — nehogy nagyon beárnyékolja az alatta lévő káposztát — egymástól $1\frac{1}{2}$ —2 meter távolságra kell ültetni. Ennek az a további haszna is van, hogy kiterjedt káposztásokban a gyéren ültetett kender igen szépen kifejlődik s jelentékeny kendermag termésre számíthatunk. Egy csapásra két legyet!

Egy monostori.

— Erdély marhatenyésztésének emelésére szolgáló igen fontos intézkedésekre van biztos kilátásunk. Tordán egy bikanevelő, Fogaras vidékén Sárkányban alkalmasint egy bival-gulya telep fog felállítani. Br. Kemény miniszter ur ez ügyben, személyes szemlét szándékszik végezni s június 22-ék Kolozsvárra érkezik, hol a monostori tanintézet külső gazdaságát megtekinti s aztán tovább utazik Tordára; kíséretében vannak Kozma és Tormay ministeri tanácsos urak, kik közül Tormay ur még azon különös megbízatást nyerte, hogy néhány nemesített juhtenyésztést üző gazdaságot meglátogasson, u. m. Monostoron a kardosfalvi juhászatot; Mező-Nagy-Csánban a báró Józsika-félt; Karácsonfalván a báró Bánfi Jenőét; Radnóton a gróf Bethlen-félt. Az itt tenyésztett juh fajtákból az alkalmasnak mutatkozók, széles körben való tenyésztésre fognak ajánlatni.

Sz.

— A filloxerának, fájdalom! mostantól fogva állandó rovatot kell nyitnunk, épen mint a járványos állati betegségeknek. A földmívelési miniszter ur megbizta Dr. Szaniszló Albertet, hogy a kolozsvári phylloxera bizottság tagjai közül vállalkozó szakférfiakkal, julius hava folytán, vizsgálta meg Erdély összes gyanús szőlőtelepeit. Ennek teljesítése végett az erdélyi gazdasági egylet felhívást intézett a többi erdélyi egyletekhez: jegyezzék össze és sietve küldjék be mindazon tulajdonosok neveit, kik 1868. óta a most vésztlől ellepott helyekről venyigéket hozattak; pl. egész Franciaország, Klosterneuburg s hazánkban Kassán, Mathiás, Tahy-Tótfaluban Dr. Málnai. A vizsgálat első sorban ezen helyeket illeti, de rögtön kiszáll mindenüvé, honnan betegségi tünetényeket jelentenek be, akár az erdélyi gazd. egyletbe, akár egyenesen dr. Szaniszlóhoz K.-Monostorra czimezve. Mostantól kezdve contumacia alatt állanak hazánk összes szőlőhegyei; figyelmeztetünk és kérünk minden birtokost: kísérje folytonos figyelemmel a szőlőket s hol gyanura okot lát, ne mulassza el a rögtöni híradást, a vész tüneteit is leírván.

Sz. S.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1880. június hó 15-ig.

Horvát-Szlavonországban uralg a marhavész a károlyvárosi alispánság területén Prilisce, Jancani, Paka, Polje, Rosopajnik, Klanac, Pravolina és Mathe nevű községekben.

A horváth-szlavon katonai határvidéken uralg a marhavész az ogulin-szluini kerület Ogulin, Brezovac, Bassara és Skakavac nevű községeiben; megszűnt a marhavész ugyanazon kerület Otok és Ostaria nevű községeiben.

Magyarország területe marhavészmentes.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Felső-Rákos, 1880. jun. 16.

Hosszas szárazság után, hosszas esőzés. Ezzel kezdette tavaszunk nem épen minden tekintetben áldásos működését. A mult alkalommal irtam, hogy vetéseink sok helyt csak feliben maradtak meg. A tavaszi szárazság még segített a télnek, a meggyérült sorokat ritkítani. Májusban bőven lett esőnk. Ez javított öszvetéseinken, de hol gyöker nem volt, oda csak burjant s gyomot adott. A dolog resultatuma az öszti vetéseket illetőleg ide megy ki: A hol a gabonaszálak kisebb-nagyobb mértékben megmaradtak, azok most dusan nőnek, nagy fejükből sok szemet várhatni. A tavaszi vetésekről általában csak jót mondhatunk, ugy e községet, mint a szomszéd községeket illetőleg. Törökbuza, zab, pityóka, lenese, borsó, paszuj mind gyönyörűen nőnek. Ugy, hogy nem egy székely atyámfiatól hallottam azon megjegyzést, hogy nem javokra nőnek, azaz: mikor ily korán fejlődnek, rendszeren valami csapás éri. Bizony érheti is, mert csaknem minden nap van valahol zápor vagy jégeső. Daczára ennek és annak, hogy a mult évben mindkét határunk jég áldozata lett, még sem biztosítunk, hagyományos ősi erényeinknél fogva bizva mindent az Istenség vezető kezére. Kaszáló téreink rétes helyeken, ha nem is a legdusabb, de legalább kielégítő terméssel biztatnak. Erdős helyeken azonban kevés szénára van kilátás. Makk termés roppant mennyiségben igérkezik és ha valami csapás nem találja, lessz sertéseinket mivel telelni és hizlalni. Ugar szántásunk javában foly s pár nap alatt be is végződik. Marháink — kivéve egy-egy kis vérhas — egészségesek. Juhok, sertéseken még eddig semmi veszélyes nyavalja nem jelentkezett.

Török Áron.

Ó-Rodna, 1880. jun. 14.

Utolsó értesitésem óta többszörös bő esőnk vala, a levegő ez által meghűlvén május 16-ától 19-éig nem csak a havasokon, de a községben is hó hullván, négy éjen át fagyos derünk vala, mi a törökbuzázt leforrázta, a paszulyt, ugorkát, alma és körtve gyümölcsöket tökéletesen elpusztítá, a méhtelegek is ez által igen érzékenyen szenvedtek. A törökbuza azonban újból kisarjadzott és első kapáztatása néhány nap mulva bevégeződött, a fagy okozta leforráztatás daczára jól mutatkozik, szénában bő termésre van kilátásunk, mit lényegesen elősegít az, hogy tiz nap óta majdnem naponta fölváltva esőnek és igen meleg időnek örvendünk. Eddig csak is néhány méhész gazdánál egyes rajok mutatkoznak. Gazdasági marháink az említett hideg miatt, különösen juhok és bárányok sokat szenvedtek, sok el is pusztult, egybéként egészségesek, áraikra nézve változás nem állott be. Mialovich.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880. június 12-től június 19-éig.

Buza üzlet lanyha, nagy kínálat s gyenge kereslet következtében 25—30 kr. árcsökkenés, forgalom 40,000 meter-mázsa, ár 11'80 frt.

Rozs üzlet közepés, forgalom 3000 metermáza, ár 10-35 frt.

Árpa kevés készlettel s állandó árakkal.

Zab üzletben változó hangulat, forgalom 3000 metermáza, ár 7-60 frt.

Törökbuza igen élénk üzlet, forgalom 25—30,000 metermáza, ár 6-8 00 frt, új 7-77 1/2 frt.

Gyapju A lefolyt héten eladatott 100,000 klgr zsiros gyapju a legújabb vásári árakon. A forgalomba jöttek még közép — és középfinom minőségű, 92—100 frt értékű fésűs gyapjuk. Nagyobb hozatalok folyton érkeznek, a melyek a jövő hét végén beálló vásáron tekintélyes készletet fognak képezni. A gyárilag mosott gyapjuból eladatott az elmúlt héten 4500 klgrm 2—4 frt klgrmja.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest június 19. | Bécs június 19.

Buza	11-40—12-50 frt	10-55—13-50 frt
Rozs	10-20—10-45 frt	10-10—11-85 frt
Árpa, takarmány	7-75—8-05 frt	7-00—7-75 frt
Árpa, szeszfőzésre	8-30—9-10 frt	8-20—9-20 frt
Árpa, seres	— — —	9-00—10-00 frt
Zab	7-30—7-75 frt	6-40—7-90 frt
Törökbuza	7-60—7-70 frt	8-10—8-60 frt

Budapesti marhavásár június hó 17. Összes felhajtás 606 drb nagy és 674 drb. apró marha. Eből eladatott 30 drb. bika, 772 drb. ökör, 441 drb. vágó tehén, 19 db. fejős tehén, 173 db. bival, 572 db. borju, 102 db. birka. Árak: bika darabonként 160—210 frt, ökör páronként 200—405 frt, vágó tehén páronként 180—260 frt, fejős tehén darabonként 70—165 frt, bival páronként 160—230 frt, borju darabonként 8—17 frt, birka darabja 10—14 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 56—60 frt, tehénhús 52—56 frt, borjuhús 50—70 frt, bivalhús 50—52 frt.

Bécsi marhavásár június hó 14-én. Összes felhajtás 3685 drb és pedig 1215 drb. magyar, 1953 drb. lengyel és 517 drb. német fajta, mind hizott állat. Árak 100 kilonként: magyar hizó 49—56-90 frt, lengyel 48—52 frt, német 50—57 frt. —

Kőbányai sertésvásár június 18-án. (Az első magyar sertéshizaló részvénytársaság jelentése.) Középnéhez sertések mindjárt a hét elején igen kerestettek és mert ilyenek jó minőségben, dacára tekintélyes készleteinknek, csak szűken kínálhattak, azért szilárd hangulat mellett élénk üzlet fejlődött ki, úgy, hogy hétzárattal jegyzett árakon felül 1 kr. adatott, a nélkül, hogy eladó lett volna.

Jegyzett árak: magyar 240—260 klgr. 61 1/2—62 kr, magyar öreg hizott 300 klgr. felül 59—60 kr, könnyebbek 240 klgrig 61 3/4—62 1/2 kr, félhizott 180—200 klgr. tisztán 63 1/2 kr., ugyan ilyen vasuti kocsiból 65 kr., szerb és román 60—61 kr, kilogrammonként tiszta súly szerint. Eliség árak: tengeri ó 8 frt, új 7-90 kr., árpa 7-80 kr. mm készpénzért. Helyi állomány: június 11-én maradt 57,600 drb. Felhajtás: Alvidékről hizott 5770 drb., alvidékről hizó 1900 drb., Szerbiából hajóval

510 drb., Szerbiából vasutal 60 drb., Romániából 200 drb., Magyar kir. állam vasutal 60 drb., Vidékről 50 drb., összesen 66150 drb. Elhajtás: Felvidékre 380 drb., Bécsbe (m. héten — drb.) 2670 drb., Csehországba 280 drb., Bodenbachon át 420 drb., Oderbergen át 60 drb., Budapesti fogyasztás 1600 drb., Kültelki fogyasztás 80 drb., összesen 5490 drb. Marad állomány 60,660 drb. A részvény szállásokban 9070 drb. van elhelyezve.

Az egészségügyi és transito szállásokban június 11-én maradt 2854 drb., hozzá jött: Szerbiából hajóval 513 drb., vasutal 61 drb., Romániából 199 drb., összesen 3627 drb., melyekből eladatott 666 drb., marad állomány 2961 drb. é. p. 907 drb. szerb és 2054 drb. román. Az egészségi vizsgálatnál eddig 553 drb. a fogyasztás alól kivonattán, kiirtott.

Disznósir üzlet élénkült a nagyobb kereslet következtében, kész áru hordóval együtt 65 frt, június—július havi kötésben hordó nélkül 63 1/2—64 frt.

Szalonna üzlet jó; vidéki szalonna 54—55 frt, városi áru 61—62 frt, füstölt szalonna 66—67 frt.

Bécsi sertésvásár június 16-án. Összes felhajtás 3633 drb. és pedig 710 drb. nehéz, 1051 drb. középnéhez és 1872 drb. süldő. Árak 100 kilonként: nehéz 54 1/2—55 1/2 frt, középnéhez 41—54 frt.

Helyettes szerkesztő: SZABÓ SÁMUEL.

Hirdetések.

Jelzalog-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 4 1/2 % vagy 6 % kamat mellett törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett, ugyszintén bekebelezett terhek kifizetését gyorsan eszközli a

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

(2.) (25—52.) Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház. Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 2—4 óráig.

Eladó ház és kert!

A kül-monostorutzában egy kellemes fekvésű telek, minden rajta lévő épületekkel és egy, a legjobbnak bizonyult gyümölcs fajokkal okszerűen berendezett kert, kedvező feltételek mellett eladó. A telek 7 szobával, 1 konyhával, jópinczével, kuttal és fakamarákkal stb. bir. A keriben gazdag termést ígérő 700 nemes termőfa, 300 legnemesebb bel- és külföldi szőlőtő és több ezer darabra menő hasznos és dísz növény van.

A telekrészek elkülönítve is eladhatók.

Értekezhetni

BRASSAY (Kronstädter) JÓZSEF

tulajdonossal.

Kolozsvárt, kül-monostorutca 116. szám alatt.

(20.)

(3.—3.)

Pincze felszerelési eszközök, bor és sörfejtő szivattyúk, dugaszoló és palaczköltő gépek,

de különösen gazdasági gépek nagy raktára, ugymint
törökbuza morzsolók 35 forinttól kezdve,

Mayer-féle Trieurök,

melyek a konkolyt, bükkönyt és vad zabot tökéletesen kiválasztják
kaphatók kedvező feltételek és jótállás mellett

az első magyar gazdasági gépgyár összpontosított raktár
és gépműhely erdélyországi fióktelepében

(5.)

(17.—45.)

WALSER FERENCZ-nél

Kolozsvártt, bel-monostorutca 12. szám.

P i a c n i á r a k.

A h o t i v á s á r		Egy hectoliter vagy meternázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
h e l y e	napja	tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Boszkertező	jun. 15	950	700	650	—	425	450	200	100	330	40
Brassó	jun. 18	900	550	590	470	330	530	315	—	259	48
Galb-Szereda	jun. 16	1000	—	650	575	375	600	210	100	160	40
Déva	jun. 14	780	720	440	360	400	590	380	160	280	40
Déva	jun. 12	1120*	1000*	800*	—	400	700*	300	180	200	36
Érzsébetváros	jun. 19	750	650	500	—	320	425	250	—	250	44
Fogarás	jun. 11	1013*	—	653*	—	310	667*	—	—	230	42
K.-Fehérvár	jun. 12	1300*	1120*	980*	—	—	728*	350	—	240	46
Gy.-Sz.-Miklós	jun. 12	1150	1000	660	610	350	600	220	80	—	40
Kolozsvár	jun. 17	900	—	615	—	330	500	280	200	350	45
M.-Vásárhely	jun. 17	1100*	805*	850*	640*	324	640*	300	100	450	44
Hagy-Enyed	jun. 17	1110*	900*	740*	—	400	485	500	160	260	44
K.-Bzeben	jun. 18	840	690	540	460	390	490	210	115	350	44-48
Szegvár	jun. 17	880	640	570	—	310	440	170	90	150	44
G.-Sz.-György	jun. 14	960	900	600	480	320	540	300	160	250	44
Sz.-Régen	jun. 15	1000	750	690	—	400	500	220	60	200	36
Sz.-udvarhely	jun. 8	1000	700	700	—	400	525	260	60	200	36

*) A csillaggal jelelt árak meternázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40
kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelők minden
külön díj nélkül tet-
zés szerint akarhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	s z e r i h i r d e t é s n é l									
	f i z e t e n d ő f o r i n t									
$\frac{15}{16}$ v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210
$\frac{8}{16}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
$\frac{4}{16}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
$\frac{2}{16}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
$\frac{1}{16}$ v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és
lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrés
engedményben részesülnek
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizetői
minőségükre hivat-
koznak.